

היערכות לקראת סוף שנת המס 2008

לקוח נכבד,

שנת המס 2008 עומדת להסתיים, וכתמיד מוגש לך בזה חוזר הכולל רשימת מסמכים שיש להמציא וכן פעולות שיש לבצע לצורך עריכת והגשת הדו"ח האישי.

איסוף מסמכים ונתונים והשלמת רישומים

1. יש לעדכן רישומים בספרים, ויש להתאימם עם גורמי חוץ - כלומר: יש לאסוף אישורי יתרות מלקוחות, מספקים, מבנקים וכו'.
2. יש להכין רשימות מלאי לסוף השנה. רשימות אלו הן חלק בלתי נפרד ממערכת החשבונות, ויש לשומרן בהתאם.
3. יש לאסוף מלקוחות אישורים שנתיים, או זמניים, על מס, שנוכה במקור במהלך שנת המס (טופס 857); טופס 867 - על ריבית והפרשי הצמדה ששולמו.
4. יש להכין רשימת שיקים דחויים, ורשימת חייבים וזכאים לעסק.
5. יש להכין רשימת רכבים, ששימשו בעסק, עד לסוף השנה; וכן, יש להכין קריאת מונה הקילומטרים ברכבים ב-31.12.2008.
6. יש לדאוג לאישורים על תשלום לקופות גמל ולביטוח חיים, להשקעות בסרטים, בחיפושי נפט, במחקר ובפיתוח, לאלה המגישים דוח על הכנסותיהם.

הספירה וההערכה של המלאי

מועד המפקד

יש לספור את המלאי שבעסק ב-31.12.2008. עם זאת, אפשר לערוך, ללא אישור, את הספירה בתוך 10 ימים לפני 31.12.2008, או אחרי תאריך זה, ולבצע את ההתאמות הדרושות, כדי להגיע למצב המלאי בתאריך הקובע. אפשר אף לערוך את הספירה בתוך 30 יום לפני 31.12.2008 או אחרי כן, בהודעה בכתב ומראש לפקיד השומה, ולערוך את ההתאמות. רשימות המלאי יכללו את כל הסחורות המצויות בבעלות העסק או ברשותו. סחורות המצויות במקום, ושיוכות לאחר, יירשמו בנפרד. כן יש לערוך רשימה לסחורות השייכות לעסק ומצויות בידי אחרים.

עריכת המפקד

אין חובה לסגור את העסק במועד המפקד. כדי להקל את המפקד ולצמצם את הזמן הדרוש לעריכתו, אפשר להכין מראש את גיליונות הספירה בציון סוגי הטובין המצויים בעסק ובזמן המפקד להשלים רק את רישום הכמות. ניתן גם לספור ספירה מוקדמת את תוכנם של ארגזים ואריזות או מדפים ומחסנים מסוימים ולציין על גביהם את הכמויות שנפקדו. ביום המפקד ניתן לרשום את הכמות על פי הספירה המוקדמת כאמור.

המפקד צריך לכלול את כל הטובין השייכים לעסק (לרבות טובין שנמכרו אך טרם נשלחו ללקוח). יש לרשום גם אותם אך בנפרד ובציון שם הבעלים. מובן, שטובין השייכים לאחרים לא יכללו בחישוב שווי המלאי.

לפני תחילת המפקד, רצוי לרשום את פרטי המשלוח האחרון, שנשלח מהעסק לפני תחילת הספירה (מספר תעודת המשלוח או החשבונית) והמשלוח האחרון שנתקבל מהספקים.

גיליונות הספירה יהיו ממוספרים מראש במספר עוקב. חובה לרשום עליהם את תאריך המפקד ואת שמות הפוקדים, ועליהם לחתום על כל גיליון. ברשימות הללו יצוין מקום אחסון הטובין (אם יש מקומות אחדים כאלה) ופרטים המספיקים לזיהויים. יירשמו הכמות ויחידת המדידה. אין צורך לרשום מיד מחיר או שווי. חישוב השווי יעשה כעבור זמן. טובין פגומים או מיושנים יירשמו בציון מצבם.

חישוב השווי

ניתוח כלכלי נכון של העסק יכול להועיל רבות בתכנון מס. אחד הנושאים הוא המלאי. סביב הערכת מלאי קם ונופל הרווח לצורכי מס. לשם כך, יש להוכיח קיום "מלאי מת" או "מלאי גוסס". אפשר לעשות זאת על ידי מכירות סוף שנה. אם יימכרו פריטים אלה ימומש ההפסד. "מלאי מת" הוא, לדעתי, מלאי של פריטים שאין בהם שימוש, כמו רכיבים להרכבת טלפון חוגה או למחשבים מלפני 10 שנים או כל מלאי שההוצאות למכירתו עולות על מחיר המכירה הצפויה.

בעלי מלאי עסקי יכולים להקטין את הכנסתם החייבת השנה, אם ימכרו בפועל פריטים שמחירם ירד ויממשו את ההפסד. אמנם ניתן להעריך פריטים אלה במחיר המימוש המשוער, אם הם ייוותרו במלאי, אך קל יותר יהיה להוכיח הפסדים שמומשו בפועל.

כך אפשר להוכיח, שהמלאי נמכר בערך נמוך או לא נמכר כלל, ולכן אין לו כל ערך. מוטב שלא להשאיר "מלאי מת"; שכן, עצם קיומו פותח פתח לדיונים על אמיתותו.

מומלץ לרכוש מלאי חדש במחירים נמוכים. ערך המלאי ייקבע על פי מחירו בשוק; וחשבונית, המעידה על ערך נמוך, תעיד כי זהו ערכו בשוק.

לנישומים המדווחים על בסיס מצטבר - מוזכר בזה, כי אין כל טעם לרכוש מלאי עסקי נוסף לקראת סוף השנה, מאחר שמלאי של טובין שלא יימכרו יקטין ממילא את ההוצאה השוטפת וינטרל בכך את הרכישה הנוספת. נישומים בעלי מלאי עסקי יכולים עדיין להקטין את הכנסתם לפני סיום השנה ולהקטין את ערך המלאי של הפריטים ששוויים פחת. אמנם אפשר יהיה להעריכם במחיר השוק, אם הוא נמוך מהעלות גם אם יישארו במלאי, אך קל יותר להוכיח הפסדים שמומשו בפועל.

קופות גמל לקצבה

קופות גמל

כמו בכל שנה, גם השנה נעשו שינויים בתחום קופות הגמל.

תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים - (חוק קופות הגמל), קובע - למעשה - שקופות הגמל לתגמולים לא יוכלו לפעול במתכונת הקיימת, והן יפעלו כקופות גמל לקצבה. החוק מגדיר שני סוגי קופות חדשות: קופה משלמת לקצבה; וקופה שאינה משלמת לקצבה. לפיכך, הפכו קופות הגמל ההוניות להיות סוג של קופת גמל לקצבה.

קופת גמל לא משלמת לקצבה הנה קופת גמל לקצבה לכל דבר, פרט לכך שבמועד הפרישה הכספים שנצברו בה לא יימשכו כקצבה באמצעותה, אלא באמצעות קופת גמל אחרת - משלמת לקצבה - שאליה יועברו הכספים שנצברו, כדי שתשלם קצבה לפורש.

בכך מתבטל למעשה מסלול התגמולים.

בהיותה קופת גמל לקצבה, החוק לא מאפשר למשוך ממנה את הכספים שנצברו בה באופן חד-פעמי (הוני). עם זאת, בהגיע העמית לגיל פרישה, יוכל להוון חלק מכספי הצבירה כחוק. כלומר ההיוון יחוב במס כהיוון קצבה, אם יוכיח הפורש שמובטח לו סכום קצבה מזערי בסך 3,850 ש"ח (שיעודכן בחודש מארס של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד), לתקופה של כ - 200 חודש.

משיכת הכספים באופן חד-פעמי, על ידי מי שאינו עומד בתנאים האמורים (גיל, הוכחת קצבת מינימום), מהווה "משיכה שלא כדין", שחייבת במס מינימלי בשיעור 35% (עד לגובה המס השולי - הגבוה מביניהם), על פי סעיף 87 לפקודה.

כלומר, נישום שצבר בקופת גמל משלמת לקצבה כ-3,850 ש"ח לחודש, למשך כ-200 חודשים בעתיד, יוכל להוון את יתרת הכספים שמעבר לסכום האמור. מי שירצה להוון, יחוב במס על היוון הקצבה. אין מדובר במשיכה של קופ"ג הונית בהיתר, אלא מדובר בהיוון קצבה לכל דבר ועניין. למען הסר ספק - מדובר רק בכספים שהופקדו לקופות השונות החל מ - 1.1.2008.

יש להפנות תשומת לב למשיכה מקופ"ג לקצבה רק בגיל פרישה. אם רוצים פטור ממס בגין משיכה כדין, הרי משיכה מקופ"ג הונית ללא חבות במס חלה אף מגיל 60.

נישום שלא היה מודע לשינוי שחל בקופות הגמל ההוניות (שהפכו לקופות קיצביות) ונזכר ממנו כספים בשנת 2008 לטובת הפקדה בקופת גמל שהיתה במקור "הונית" - יוכל לבקש את הכספים שזכו, מפני שהופקדו בטעות (במחשבה להפקיד להון ובפועל הופקד לקצבה).

בקשה כאמור יוכל להגיש עד תום שנת 2008.

הזיכוי בגין הפקדה בכל סוגי הקופות בשנת 2008 עומד על 35%.

הפקדה לביטוח חיים במסגרת פוליסת פרט תעניק זיכוי בשיעור 25%.

כיום, יש אי חבות במס על קצבה בסך 7,200 ש"ח לחודש. אי חבות ולא פטור של הכל, בהנחה שלנישום אין הכנסות נוספות. 35% מן הקצבה פטורים ממס. יתרת הקצבה (65%) אינה מקימה חבות במס, מאחר ויש נקודות זיכוי לעובד.

כעת נפרט את צורת ההפקדה לעמית שכיר, ולעמית עצמאי. הבחנה נוספת שיש לבצע הינה בין עובד רגיל לבין בעל שליטה.

בעל שליטה

על פי סעיף 32(9)(א)(2) לפקודה - ההפרשה לקופת גמל לקצבה או לפיצויים עבור בעל שליטה המוכרת לחברה בשנת המס 2008 הינה: 10,500 לשנה.
סכום שמעביד יפקיד לקופת גמל לפיצויים עבור בעל שליטה יקוזז מתקרה זו ויפחית את ההוצאה המותרת לתגמולים.
לכן לא כדאי למעביד להפקיד בקופת גמל לפיצויים בעד בעל השליטה.
המלצתנו להפקיד בקופ"ג לקצבה את הסכום המרבי.

עמיתים נוספים

עמית מוטב יחיד שבשל הכנסתו שולמו בעדו - בקופ"ג לקצבה, בשנת 2008, כ-95% מן השכר הממוצע במשק מוכפל ב-16% - כ-13 אש"ח.
עמית יחיד - יחיד שאינו עמית מוטב, שמתקיים עליו אחד מאלה:
1. הוא נולד לפני שנת 1961.
2. הייתה לו בשנת המס הכנסה מעבודה, שבשלה הוא זכאי לקצבה על פי דין או חוזה.
יחיד - אינו עמית מוטב, ואינו עמית יחיד. (כך לפי הגדרת הפקודה: לענין קופת גמל דין עמית יחיד ודין יחיד היינו הך).

חיסכון מירבי בהפקדות לקופות גמל שכיר שאין לו הכנסה מבוטחת/עצמאי

הכנסה לעמית עצמאי סעיף 47(א)(3) ו-5): 180,000 ש"ח

ניכוי/זיכוי	שיעור	ההפקדה המירבית	חסכון במס מירבי לפי 35% זיכוי (מס שולי 47%)
ניכוי	11%	19,800 ש"ח	9,306 ש"ח
זיכוי	5%	9,000 ש"ח	3,150 ש"ח
הפקדה מירבית	16%	28,800 ש"ח	12,456 ש"ח

הפרשות לקרן השתלמות לעצמאי

לפי סעיף 17(א5) לפקודת מס הכנסה מותר לעצמאי לנכות 4.5% מהכנסתו לתשלום לקרן השתלמות - מעבר ל-2.5% מהכנסתו עד 224,000 ש"ח בשנת המס 2008.

כדי לזכות במרב ההטבות, יש להפקיד 7% מן ההכנסה מעסק עד 224,000 ש"ח - 15,680 ש"ח; ומהם יהיה ניכוי (עד 4.5% מ-224,000 ש"ח) - 10,080 ש"ח.

בסעיף 9(16ב) לפקודה נקבע פטור ממס לסכומים, שמשך יחיד עצמאי מקרן ההשתלמות שלו ובכלל זאת סכומי הריבית, הפרשי ההצמדה ורווחים אחרים. זאת, בנסיבות ובתנאים המסוימים הבאים:

- לאחר **שלוש שנים** ממועד התשלום הראשון - אם שימשו הכספים לצורך ההשתלמות של העצמאי, וכן אם היחיד הגיע ל"גיל פרישה".
- לאחר **שש שנים** ממועד התשלום הראשון - ללא כל תנאי.
- ללא הגבלת תקופה ממועד התשלום הראשון - אם הסכום נמשך בידי הזכאים לקבלת סכומים של היחיד, בעל החשבון, שנפטר.

סכומים, שמשך עצמאי מקרן ההשתלמות, אשר לא נתקיימו בהם התנאים בסעיף 9(16ב) לפקודה, יהיו חייבים במס כהכנסה מעסק או ממשלח-יד, בעת קבלתם, למעט הסכומים שהפריש העצמאי לקרן השתלמות, שלא הותרו בניכוי לאור הוראת סעיף 3(ה2) לפקודה.

קרן השתלמות לבעל שליטה

מותר לחברה, לנכות בעבור בעל שליטה בה לקרן השתלמות, כאשר סכום זה מוגבל ל-4.5% ממשכורת החבר עד לסך של 188,544 ש"ח בשנת המס 2008.

הפקדות הנדרשות לקרן השתלמות בעבור "שכיר" ו"שכיר בעל שליטה" לניצול הטבת המס במלואה, בשנת המס 2008

משכורת שנתית מירבית שההפרשה בעדה פטורה ממס בעת ההפרשה = 188,544 ש"ח			
שכיר בעל שליטה	שכיר שאינו בעל שליטה		
4.5%	7.5%	שיעור מהמשכורת הקובעת	תקרת הסכום המוכר כהוצאה לחברה, בלי שתיזקף לעובד הכנסת עבודה בעת ההפקדה
8,484	14,141	תקרה בש"ח	
1.5%	2.5%	שיעור מהמשכורת הקובעת	הפקדת השכיר
2,828	4,714	תקרה בש"ח	
6%	10%	שיעור מהמשכורת הקובעת	סך ההפקדה הנדרשת לניצול ההוצאה במלואה
11,312	18,854	תקרה בש"ח	

ביטוח מפני אובדן כושר עבודה

מדיניות רשות המסים בדבר התרת ההוצאה בניכוי, בגין פרמיה המשולמת לתוכנית ביטוח מפני אובדן כושר עבודה, לעצמאי, לבעל שליטה ולשכיר שמעבידו אינו רוכש אותה בעבורו, הינה כדלקמן:

- הטבת המס היא התרת הוצאה בניכוי בשיעור של עד 3.5% ממשכורתו (שאינה מבוטחת, כאמור בסעיף א' לעיל), תקרת המשכורת לצורך הפקדה הינה ארבע פעמים השכר הממוצע במשק.
- תוכנית הביטוח לא תוכר כקופ"ג, ולא תותר בגין הפרמיה הטבת מס נוספת באמצעות זיכוי לפי סעיף 45א לפקודה, או ניכוי לפי סעיף 47 לפקודה.
- ההוצאה תותר בניכוי, כפוף להגשת דוח לפקיד שומה על הכנסות המבוטח.
- הכנסות, המתקבלות על פי הפוליסה או הנספח לביטוח מפני אובדן כושר עבודה, חייבות במס לפי סעיף 3(א) לפקודה, ובדרך כלל נחשבות להכנסה מיגיעה אישית.
- היה והופקד לעובד לקופ"ג בשיעור של יותר מ-4% אזי יפחיתו אחוז אחד משיעור ההפקדה בביטוח מפני אובדן כושר עבודה כאשר שיעור ההפקדה בקופ"ג עולה על 4% לדוגמה, הופקדו 6% בקופ"ג, יפחיתו 2% משיעור ההפקדה לאכ"א.
- משכורת לעניין זה, למעט שווי שימוש ברכב.

ניכוי בשל דמי ביטוח לאומי

מועד הפירעון האחרון של תשלום דמי ביטוח לאומי לעצמאיים הוא עד 15 לינואר 2009. למרות זאת, רצוי ומומלץ להקדים ולשלם את הסכומים, אשר חובה לשלם, עוד בשנת 2008, ולקבל אישור על כך. ללא האישור, לא יוכרו התשלומים בידי פקיד השומה.

לפי פקודת מס הכנסה, 52% מדמי הביטוח הלאומי, ודמי ביטוח בריאות בשיעור רגיל, או 31.52% משיעור מופחת של דמי ביטוח לאומי - מותרים בניכוי מהכנסתו החייבת במס.

הכנה להצהרת הון

לקראת סוף שנת המס נוהגת נציבות מס הכנסה לדרוש הצהרות הון מנישומים, כדי לבדוק את סבירות הדוחות שהוגשו. בדיקת הסבירות מתבצעת מתוך: לקיחת הון בראשית התקופה, הוספת רווחים חייבים במס ורווחים פטורים. לאחר מכן, גריעת המסים והצריכה (הוצאות מחיה). והתוצאה המתקבלת היא: ההון לסוף התקופה. הנתונים לחישוב זה, פרט לצריכה, נלקחים מהדוחות השנתיים על ההכנסות.

מוטב להכין בעוד מועד את הנתונים ואת המסמכים לסוף השנה, כדי שאם תידרש הצהרת הון, יהיה קל להכינה. רצוי להתרכז במסגרת הדוחות השנתיים גם בהכנסות פטורות ממס. מידע על הכנסות כאלה נדרש בדוח השנתי, אף כי אינו רלוונטי לקביעת ההכנסה בשנת המס המדווחת. למידע זה חשיבות רבה במסגרת השוואת הצהרות הון; ולכן, כדאי לכלול פרטים אלה במסגרת הדוח השנתי.

ממה ראוי להימנע !?

- ראוי להימנע - מכל פעולה בלתי חוקית, או מפעולה שכל מטרתה הפחתת מס.
- ראוי להימנע - מהוצאות מיותרות.
- ראוי להימנע - מביצוע הוצאות נוספות, שימומנו במימון בנקאי. יש לבדוק, אם החיסכון שבהקדמת הוצאת ההוצאות גבוה מעלות המימון.

נתונים אלו מהווים תמצית בלבד, ואינם מהווים תחליף לייעוץ אישי.

אנו עומדים לרשותך/כם להשלמות ולמתן תשובות על שאלות.

בברכה ובכבוד רב,

גדעון חקק-יועץ מס

ליום 31 בדצמבר 2008

-יש למספר הדפים

-כולל מלאי חומרי

שם העסק :

ממן :

מראש.

מס' דף: מתוך: דפים

אריזה.

הכתובת בה מצוי המלאי

[illegible]

שם וחתימת בעל העסק

שם וחתימת הסופר

תאריך הספירה

**רשימת כלי רכב בעסק
ליום 31 בדצמבר 2008**

נא לשלוח פירוט הרכבים המשמשים בעסק ואשר ההוצאות בגין הינם הוצאות בייצור הכנסה לפי הפירוט הבא : (לידיעה- כלי הרכב לעיל, עלולים להיות נתונים לעיקול או לשעבוד על ידי רשויות המס , ככל נכס אחר שבבעלות העסק.)

מס' סידורי	פרטי הרכב וסיווגו משא/מסחרי/פרטי	מספר רישוי	תאריך רכישה/מכירה	מד ספידומטר ליום 31/12/08	הערות הרכב צמוד ל-(שם עובד)

נספח לספירת קופה ליום 31/12/08

נא לשלוח למשרדנו פירוט של הכספים שנותרו ליום 31/12/07 בקופה לפי הפירוט הבא :

מספר צ'ק	משוך על בנק	תאריך	סכום

ובנוסף :

מזומן   על סך : _____ ש"ח.
 ויזה   על סך : _____ ש"ח.
 ישראלכרטיס   על סך : _____ ש"ח.
 דיינרס   על סך : _____ ש"ח.
 אמקס   על סך : _____ ש"ח.